

Válság ide vagy oda, Magyarországon második legkevezebb a szegénységi küszöb alatt élők aránya

mandiner.hu/cikk/20230615_szegenyseg_gazdasag_magyarorszag_romania_szalai_piroska

... a ne, Rumunsko před námi není, nejsme nejchudší. Napsal Piroska Szalai.

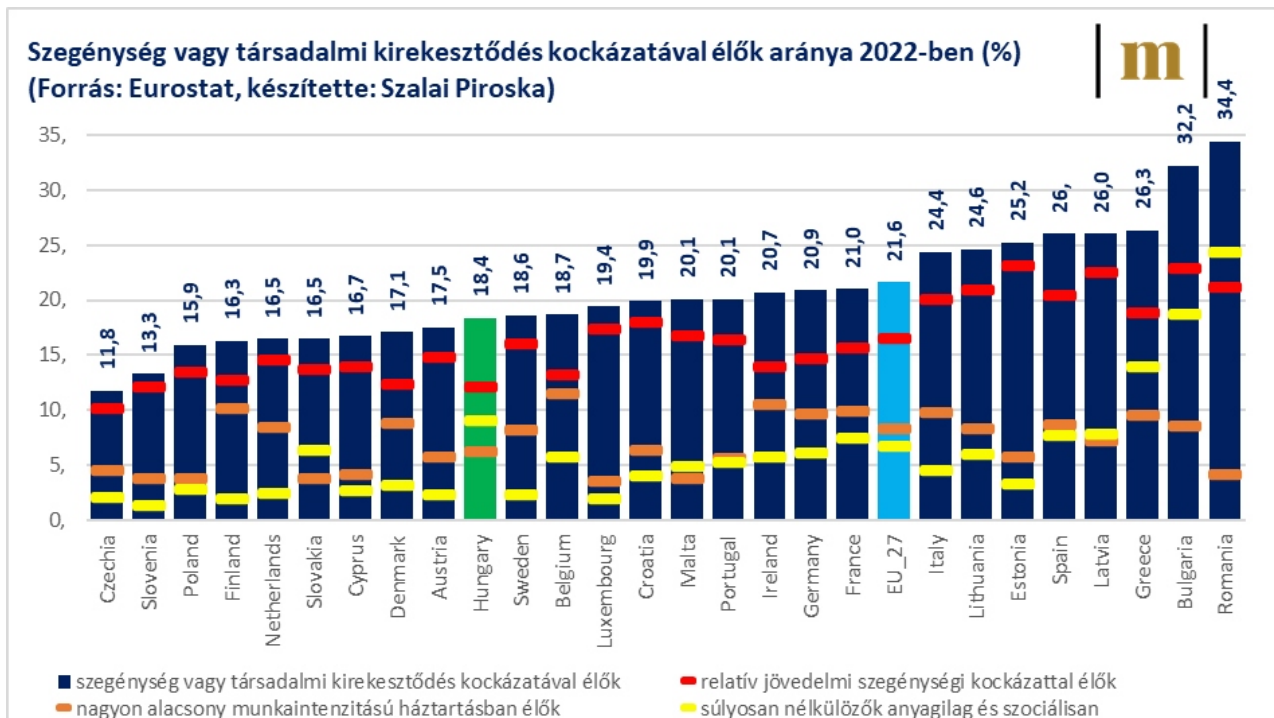
Napsal Piroska Szalai

Podíl lidí ohrožených chudobou nebo sociálním vyloučením byl podle posledních údajů Eurostatu loni u nás 10. nejnižší, 18,4 %, což je mnohem méně než průměr EU 21,6 %. V porovnání s předloňským pořadím jsme předběhli tři země, Francii, Švédsko a Belgie.

...a ne, Rumunsko není před námi, nejsme nejchudší,

bez ohledu na to, kolikrát to slyšíme od opozičních vědátorů. Kolem roku 2010 jsme byli opravdu na konci žebříčku, mezi třemi nejhoršími zeměmi, ale za poslední desetiletí jsme si polepšili pětkrát více, než je průměr EU.

Mezi členskými státy se loni dokázalo zlepšit pouze 10 zemí a my jsme měli o 1 procentní bod méně postižených, což je 5.–6. největší pokles. Ve větší míře si polepšilo Portugalsko, Řecko, Španělsko a Lucembursko, které měly mnohem horší výkon než naše, a my jsme se změnilo stejně jako Chorvatsko. 17 zemí se zhoršilo a v téměř polovině z nich se podíl lidí žijících v ohrožení roky zvyšuje. Od roku 2017 jsme na tom lépe než průměr EU a nezhoršili jsme se ani během epidemie.

Mezi třemi dílčími indikátory komplexního indikátoru se podíl lidí žijících v relativní příjmové chudobě snížil na 12,1 %. Jsou to ti, kteří žijí pod hranicí chudoby s příjmem na hlavu, který nedosahuje 60 % mediánu příjmu. Pouze v ČR je tato míra nižší a se Slovinskem jsme 2-3. místo na pomyslném stupínku vítězů. Na toto téma existuje mnoho falešných zpráv, ale nejde o falešné zprávy, ale o skutečnost.

Při výpočtu celkových ročních příjmů domácnosti se započítávají celkové výtěly zaměstnaných členů domácnosti ze zaměstnání (mzda, pravidelné a nepravidelné výtělkové složky: příspěvky, prémie atd.) a příjmy z podnikání a také sociální příjmy (rodinné-související, starobní, nezaměstnanost a další příjmy) a ostatní příjmy jsou také zahrnuté a vyděleny počtem osob žijících v domácnosti.

Příjem na hlavu je tedy vždy nižší než výdělek na hlavu a nelze je zaměňovat. Hranicí chudoby tedy není výdělek, ale 60 % mediánu příjmu.

V naší zemi se čisté reálné příjmy v posledním desetiletí i v období epidemie neustále zvyšovaly.

K růstu reálných příjmů došlo tak, že se výrazně snížil sociální rozdíl, protože to byl jediný způsob, jak se mohl výrazně snížit medián 60 %, tedy podíl lidí pod hranicí chudoby.

Zatímco v roce 2010 byl podle KSH podíl pracovních příjmů na celkových příjmech pouze 65 %, v roce 2021 již vzrostl na 74 %, což bylo částečně způsobeno výrazným nárůstem počtu zaměstnanců a zvýšením minimální mzdy a výdělků nad to. Výrazná rodinná daňová úleva také do značné míry snížila expozici osob s dětmi.

Snížení relativní příjmové chudoby také upozornilo na mnoho dětí mezi ohroženými chudobou, protože všichni členové domácnosti se mohli dostat z ohrožení v důsledku zvýšení výdělků rodičů. Míra relativní příjmové chudoby u osob s dětmi je již nyní mnohem nižší než u osob žijících v bezdětných domácnostech.

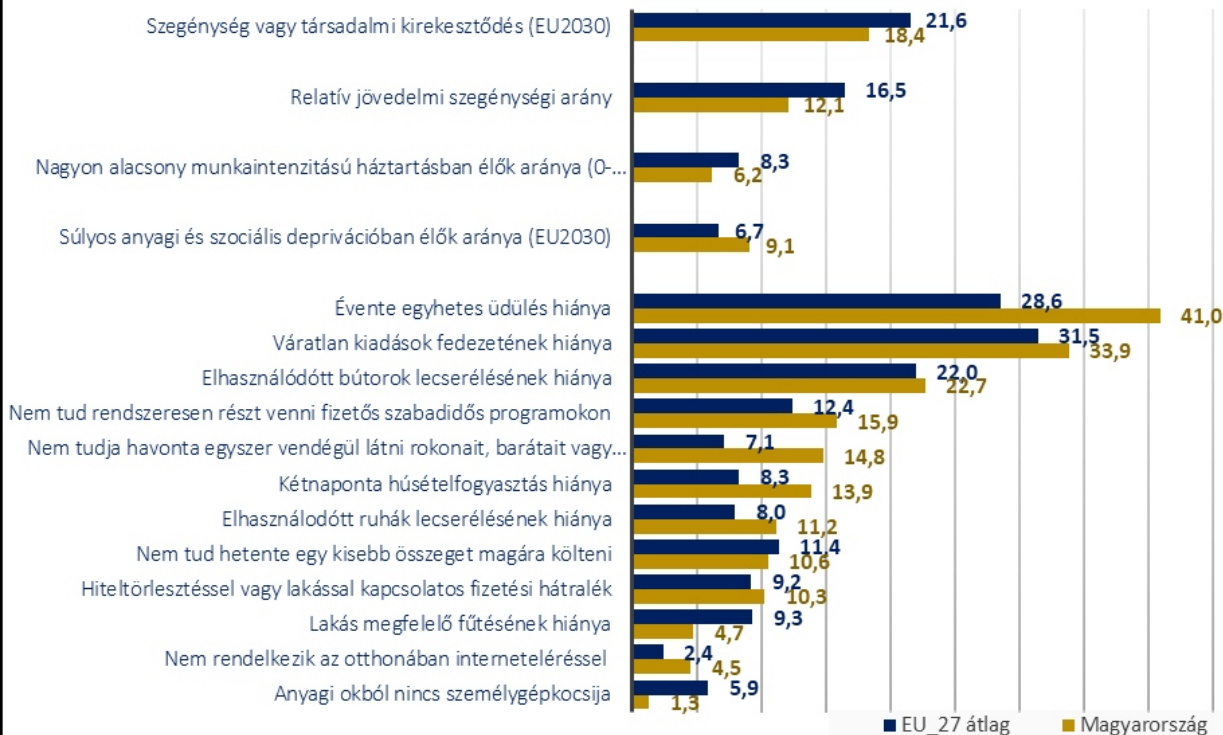
Náš další ukazatel, podíl lidí žijících v domácnostech s velmi nízkou intenzitou práce, je také mnohem nižší než průměr, jsme na 12. místě. Jsou to ti, kteří žijí v domácnosti, kde členové domácnosti ve věku 18–64 let tráví prací méně než 20 % možné pracovní doby.

Třetí dílčí ukazatel měří podíl lidí žijících v těžké finanční a sociální deprivaci. Jsou to právě oni, kdo během sběru dat odpověděli, že nejméně sedm ze 13 položek uvedených na obrázku níže z finančních důvodů chybí. Náš nejnovější údaj je již 9,1 %, což je o 1,1 procentního bodu méně než v předchozím roce a za deset let dokonce klesl téměř na třetinu, přesto jsme na 24. místě mezi členskými státy.

A szegénység vagy társadalmi kirekesztődés kockázatának kitettek 2022 (%)

(Forrás: KSH, készítette: Szalai Piroska)

m

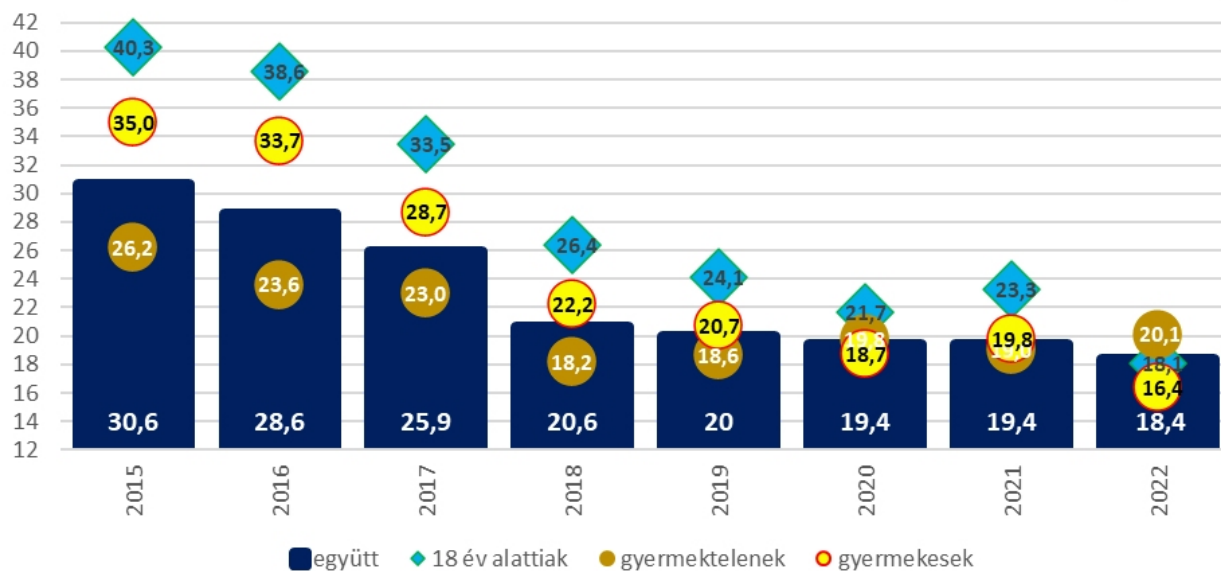

U nás byl podíl osob ohrožených chudobou nebo sociálním vyloučením nižší v domácnostech s dětmi než v domácnostech bez dětí mladších 18 let. Můžeme tedy říci, že výchova dětí již nepředstavovala další riziko chudoby. Navíc chudoba osob mladších 18 let není vyšší ani chudoba osob starších 65 let ve srovnání s údaji propočtenými za celou populaci.

A szegénység vagy a társadalmi kirekesztés kockázatának kitettek (%)

(Forrás: Eurostat, készítette: Szalai Piroska)

m

Před loňským rokem, v roce 2020, bylo asi 95,4 milionu lidí v EU (z toho 19,6 milionu dětí ve věku 0-17 let) ohroženo chudobou nebo sociálním vyloučením, téměř o 8,8 milionu méně než v roce 2008 a asi o 15 milionů méně než Vrchol roku 2012. Navzdory tomu nebyl splněn ambiciózní cíl strategie Evropa 2020 snížit emise o 20 milionů. Pouze 9 zemí dokázalo dosáhnout národních cílů: kromě Maďarska také Polsko, Rumunsko, Bulharsko, Portugalsko, Česká republika, Lotyšsko, Litva a Slovinsko.

Ve svém novém závazku EU 2030 si Evropská unie dala za cíl snížit do roku 2030 počet lidí ohrožených chudobou nebo sociálním vyloučením minimálně o 15 milionů ve srovnání s úrovní v roce 2019, z toho počet dětí by se měl snížit minimálně o 5. milión. Bohužel podle posledních údajů se počet ohrožených osob v EU nesnížil, ale zvýšil, takže se EU od stanoveného cíle spíše vzdálila, zatímco v Maďarsku se počet ohrožených snížil o 172 tis. do roku před epidemií.

Z výše uvedených údajů také vyplývá, že i v krizové situaci jsme si polepšili, přičemž ve velkých a bohatých zemích Unie je chudobou ohroženo stále více lidí a ze tří složek podíl lidí žijících pod hranicí chudoby roste v nejvážnějším poměru, což je v souladu s tím, že loni reálné mzdy klesaly všude, například v Německu, bohužel ve všech třech letech od roku 2020.

V loňském roce KSH naměřila 2,6% nárůst reálných výdělků, v prvním čtvrtletí letošního roku bychom mohli naměřit nárůst mediánu a pravidelného průměrného výdělku o 16-17% a pokud tuto dynamiku udržíme, pak od 2.

v důsledku poklesu inflace se mohou reálné výdělky opět zvýšit.

Pokud se tak stane, bude náš tříčtvrtletní pokles jeden z nejkratších v celé Unii.

Autor je odborníkem na trh práce a pracovníkem Výzkumného ústavu ekonomiky a konkurenceschopnosti Státní vysoké školy veřejných služeb

Úvodní obrázek: Pixabay